

Θάλασσα

Μια έκθεση στο Μουσείο Μπενάκη
μας προσκαλεί να ταξιδέψουμε στα ελληνικά
πελάγη μέσα από παλιές και νέες εικόνες τους

ΣΕΛ. 2-3

2 Ν ΣΥΝ ΚΛΙΚ

Βουτιά στη θάλασσα της, Ιστορίας

Από τη Ρόδο του 1862 έως τη Μύκονο του 1965 και τη Φολέγανδρο του 1996 οι «Ελληνικές Θάλασσες» διηγούνται τη δική τους ιστορία μέσα από τη νέα έκθεση του Μουσείου Μπενάκη και μας προσκαλούν να ταξιδέψουμε στο παρελθόν τους, ανακαλύπτοντας μαζί και την εξέλιξη της φωτογραφίας

Της **Μαίρης Αδαμοπούλου**

Φημίζονται για το γαλάζιο χρώμα τους και όμως ποζάρουν στα χρώματα του μαύρου, του άσπρου και της σέπιας. Για τα κύματά τους έχουν γραφτεί αμέτρητοι στίχοι, εκείνες όμως εμφανίζονται γαλήνιες και ήσυχες, λες και είναι καθρέφτης. Άλλοτε μόνες τους με μοναδική συντροφιά τον ήλιο, άλλοτε παρέα με όλους όσους τις αγάπησαν – με εκείνους που λάτρεψαν την ταξιδιάρικη διάθεση, έφαγαν ψωμί από τον βυθό τους ή απλώς έπαιξαν με τα νερά τους – αιχμαλωτίστηκαν σε εκατοντάδες φωτογραφικά καρέ.

Και τώρα για πρώτη φορά εμφανίζονται όλες μαζί σε μια μοναδική έκθεση. Είναι οι «Ελληνικές Θάλασσες», η έκθεση που ετοιμάζει το Μουσείο Μπενάκη (με τη στήριξη των «ΝΕΩΝ»), που παρουσιάζουν τα πολλά τους πρόσωπα μέσα από ένα παζλ 300 και πλέον φωτογραφιών προσφέροντας όχι μόνο ένα ταξίδι στα τοπία που πρωταγωνιστούν από τον 19ο αιώνα έως τις ημέρες μας, αλλά και στην ιστορία της φωτογραφίας.

Λιμάνια και νησιά, στιγμιότυπα από τη ζωή ναυτικών και ψαράδων, θαλασσογραφίες και παράκτιες περιοχές από την Αλεξανδρούπολη έως την Κρήτη, ιδωμένα μέσα από τα μάτια σπουδαίων φωτογράφων κάθε εποχής – όπως ο Φρεντ Μπουσσόν, η Nelly's, ο Αντώνης Οικονομίδης, ο Δημήτρης Χαρισιάδης, η Βούλα Παπαϊωάννου, ο Σπύρος Μελετζής, ο Μανώλης Μπαμπούσης – πρωταγωνιστούν στην ιδιαίτερη αυτή έκθεση με υλικό που προέρχεται τόσο από το φωτογραφικό αρχείο του Μουσείου Μπενάκη όσο και από άλλα αρχεία της Ελλάδας και του εξωτερικού.

Ποιες είναι όμως οι διαφορές που μπορεί κάποιος να διακρίνει στην εικόνα της θάλασσας μέσα σε ενάμιση αιώνα;

«Παρακολουθώντας την πορεία της έκθεσης, μπορεί

κάποιος να διακρίνει όχι μόνο την ιστορική εξέλιξη του μέσου, δηλαδή της φωτογραφίας, αλλά και τις αλλαγές στην αισθητική και στη θεματογραφία», εξηγεί στα «ΝΕΑ» η επιμελήτρια του φωτογραφικού αρχείου του Μουσείου Μπενάκη Αλίκη Τσιργιάλου, η οποία έχει τον γενικό συντονισμό της έκθεσης με συνεπιμελητές την επιμελήτρια του ίδιου αρχείου Φανή Κωνσταντίνου και τον καθηγητή φωτογραφίας στο ΤΕΙ Αθήνας Κωστή Αντωνιάδη.

«Κατά τον 19ο αιώνα, για παράδειγμα, το ενδιαφέρον των φωτογράφων είναι στραμμένο κυρίως στα λιμάνια και λόγω των τεχνικών αδυναμιών τα νερά μοιάζουν στάσιμα, σαν καθρέφτης, ενώ προς το τέλος του εμφανίζονται πιο μικρές μηχανές με εύκαμπτο φιλμ και μαζί τους και οι πρώτοι ερασιτέχνες, οπότε στα θέματα προστίθενται στιγμιότυπα από διακοπές, παιδιά στη θάλασσα κ.λπ.

Στον Μεσοπόλεμο αρχίζει ο πειρατισμός με την καλλιτεχνική φωτογραφία και στα καρέ εμφανίζονται ρομαντικά πλοιοβασιλέματα πίσω από καΐκια. Μετά τον πόλεμο, πάλι πρωταγωνιστικό ρόλο αποκτά το Αιγαίο και η θάλασσα χρησιμοποιείται για τουριστική προβολή, ενώ σε πρώτο πλάνο βρίσκονται ψαράδες και σφουγγαράδες, χταπόδια, δίκτυα».

Όσο για την εποχή μετά τη Μεταπολίτευση; «Το βάρος πέφτει κυρίως στην καταγραφή της ζωής που σχετίζεται με τη θάλασσα αλλά μέσα από μια καλλιτεχνική οπτική, ενώ δεν λείπουν και οι υποβρύχιες λήψεις».

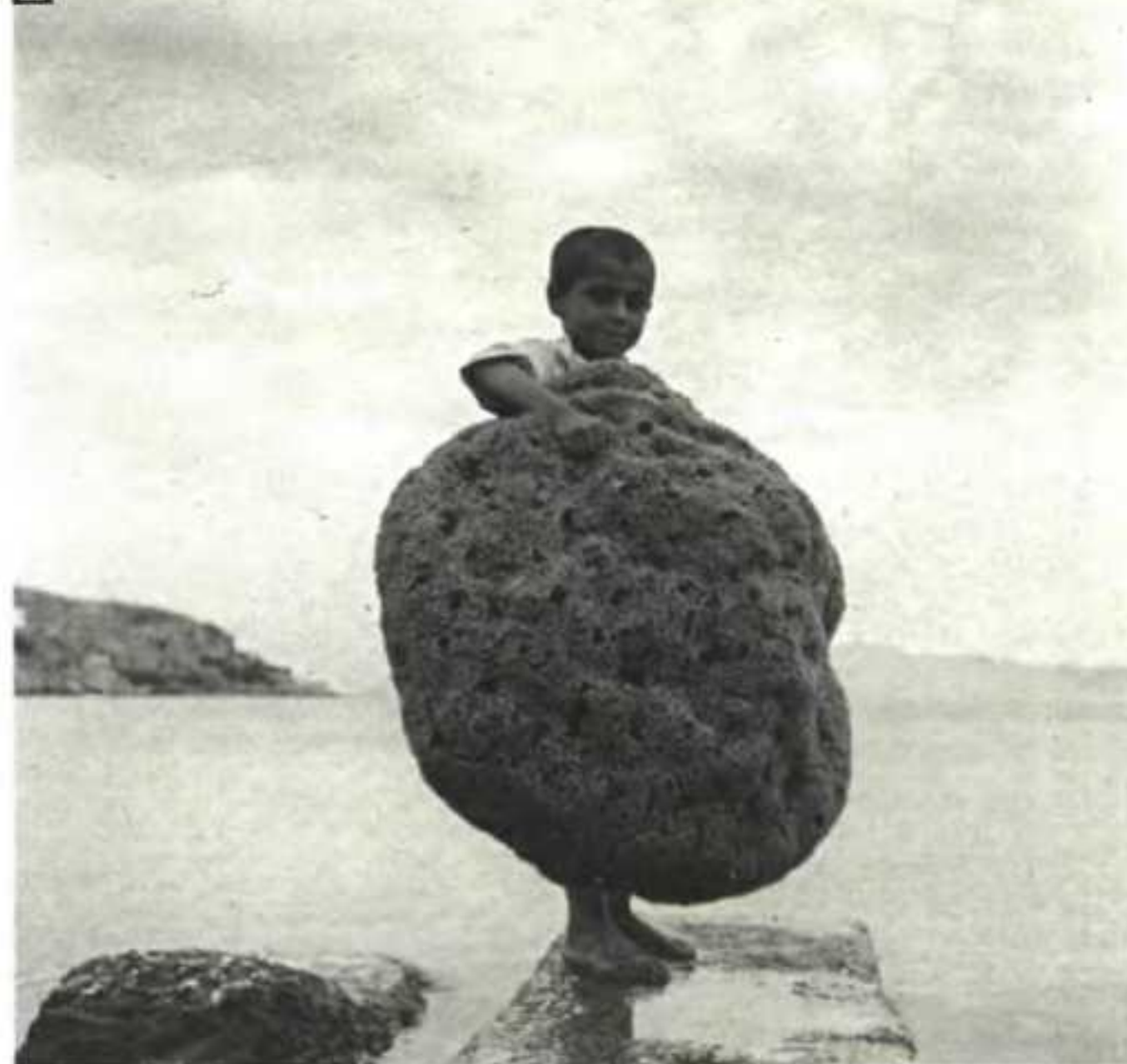
info

Η έκθεση «Ελληνικές Θάλασσες» εγκαινιάζεται στις 8 Οκτωβρίου στο Μουσείο Μπενάκη, Πειραιώς 138 και Ανδρονίκου. Έως 5 Ιανουαρίου

1

2

3

Φωτογραφία εξωφύλλου: Η προκουμιά του Ηρακλείου εν έτει 2007, όπως την είδε ο Λουκάς Βασιλικός

4

5

6

1. «Ο μικρός βαρκάρης», καρέ που τράβηξαν οι αδελφοί Ζαχαριάδη **2.** Η τρυφερή εικόνα του πιτσιρικά με το τεράστιο σφουγγάρι προσείλκυσε τον φωτογραφικό φακό του Δημήτρη Χαρισιάδη στην Κάλυμνο του 1950 **3.** Θέα από την Καστέλλα, περί το 1885, με τον φωτογραφικό φακό των αδελφών Ρωμαΐδη περί το 1900 **4.** Στιγμιότυπο από τον εορτασμό των Θεοφανίων, το 2009. Από τη σειρά «Επίρηγη» του Σπύρου Ζερβουδάκη **5.** Την ώρα που έπαιζαν μέσα στη θάλασσα αιχμαλώτισε ο φωτογραφικός φακός της Μάιρης Παρασκευά τα παιδιά της Μυκόνου το 1905 **6.** Ο Πέτρος Καλονάρος συνέλαβε με τον φακό του μια οικογένεια μέσα σε μια βάρκα, περί το 1930